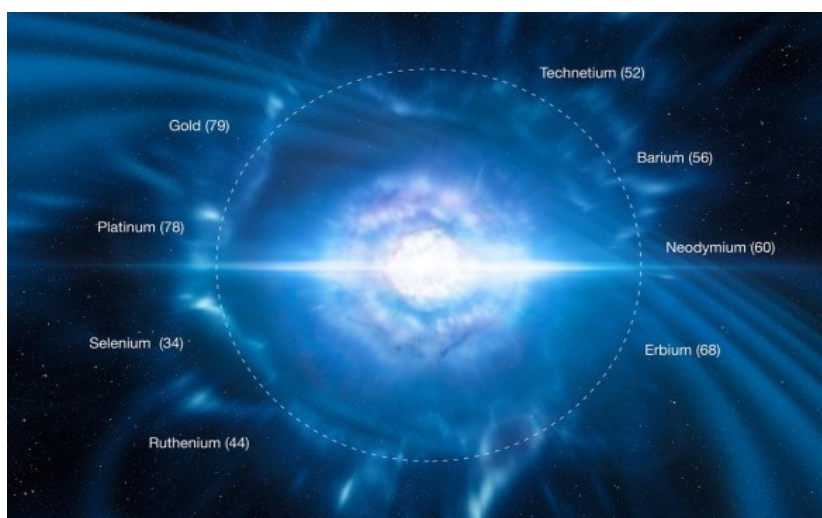

Hur långt skulle Tycho Brahe ha kunnat se från Oxies observatoriekulle? Bra långt med blotta ögat och några egenhändigt gjorda instrument. 92 glada personer, näst högsta antalet hittills, pendlade mellan miljarder ljusårs oändliga rymdfenomen och några kvadratkilometers inkorporeringar till Malmö för 50 år sedan. Det var en lövfallande, höstblöt kväll, som värmdes upp av amatörastronomen och bloggande "stjärnreportern" Ulf R. Johansson och den f.d. kommunpolitikern i Oxie Ingvar Nilsson. >>>>>>>>

ESO:s många teleskop i Chile har registrerat det första synliga ljuset från en källa för gravitationsvågor. De historiska observationerna tyder på att den unika ljuskällan skapats av två neutronstjärnor som slagits samman. Tack vare de kataklysmiska efterdyningar till sådana sammanslagningar sprids tunga grundämnen som guld och platina genom universum, tror forskare. Upptäckten av denna länge förutspådda fenomen, en så kallad kilonova, ger också det starkaste beviset hittills att korta gammablixtar skapas när neutronstjärnor går samman. Rönen publiceras i flera forskningsartiklar i bland annat i tidskriften Nature. Två neutronstjärnor som smälter samman orsakar en våldsam explosion som kallas en kilonova. Explosionen väntas kasta ut tunga grundämnen i rymden. I den här bilden visas några av dessa grundämnen tillsammans med sina atomnummer – guld (79), platina (78), selen (34), rutenium (44), teknetium (52), barium (56), neodym (60) och erbium (68). Bildkälla: ESO/L. Calçada/M. Kornmesser

För första gången har astronomer observerat både gravitationsvågor och ljus – elektromagnetisk strålning – från samma händelse i rymden. Upptäckten har kunnat göras tack vare en global och snabbfotad samarbetsinsats vid ESO:s forskningsanläggningar och många andra världen runt.

En "stjärnreporter" berättar

Som f.d. journalist med astronomiintresse sedan pojkåren skriver Ulf "Cassiopeiabloggen", som med sitt namn hedrar Tycho Brahe. Ulf växte upp i risbygden mellan Höör och Tjörnarps. Där var kvällshimlen mörk, "stjärnorna gnistra och glimma". Stjärnfall kunde man önska något till. Som att bli en kunnig amatörastronom. Och så blev han på riktigt en "stjärnreporter" med mycket att berätta. Som veckans gyllene nyhet om guld "from heaven".

Många teleskop i Chile har registrerat en ljuskälla för gravitationsvågor. De historiska observationerna tyder på att den unika ljuskällan skapats av två neutronstjärnor som slagits samman. En sådan smäll har efterdyningar och kan sprida tunga grundämnen som guld och platina genom universum.

Observatoriet ger möjligheter att se stjärnbilderna och orientera sig i natthimlen. Det finns ett rikhaltigt bibliotek och man kan få tips om vad som kan sökas på nätet. Ulf apostroferade särskilt Toarp-sonen Arne Lundberg, vilken som kommunalråd i Malmö i början av 70-talet medverkade till att det blev ett observatorium i Oxie.

Efter kaffepausen kom vi ner på jorden i våra byars 1960-tal, då kommunsammanslagningar var på tal. Det ansågs trots tidigare sammanslagningar finnas för många och för små kommuner. Det blev väl som när jordarna skulle skiftas 1806 många för men också många emot.

Han var med som politiker

Ingvar Nilsson, född i Oxie 1921, engagerades redan som 15-åring i SSU och kom både politiskt och i nykterhetsrörelsen att uppleva Goodtemplarsalen i

Toarp som en träffpunkt för ungdomar och ett ställe där man fick lära för samhällslivet. I 20-årsåldern cyklade han

runt och propagerade för valdeltagande. I 40-årsåldern var han etablerad som lokalpolitiker och

kom som sådan att uppleva diskussionerna kring kommunsammanslagning. Det var i första hand Malmö det gällde, men det fanns andra åsikter. Bl.a. ville Gustaf Pålsson gärna skapa en lantlig kommun och hade kontakter med Svedala. Det var då som Burlöv markerade sin självständighet. I argumentationen fanns att man ville behålla allt som man kallade "nära" och man var rädd för att det skulle bli avstånd till allt i en större kommun.

Det var tänkt att sammanslagningen skulle ske 1971 men det blev redan 1967 och Oxie kan knappast sägas ha fått någon manstark representation även om Arne Lundberg (s) och stinsen Bertil Håkansson (fp) var nog så erfarna. I den gamla kommunen var det lätt att överbygga åsiktsskillnader och Bertil blev en vän så folkpartist han var.

Ingvar gifte sig med Ethel Sköld, en i en politiskt mycket medveten och engagerad familj med Per Edvin som statsråd. Från födseln hade Ingvar också sin mor Ida, som idag hedras med en gata i Oxie. Hon hade ett socialt patos och engagerades i nämndarbete, skaffade "dagis" till mödrar som ville komma ut i arbete. Ingvar är nog glad åt att hon kunde få ge namn åt en gata.

Han minns Nils Petter Sköld som bokstavligen Oxies "starke man". Allt kommunalt passerade på något sätt honom. Bilden från hans 60-årsfest 1926 antyder något av de viktiga nära kontakterna. Det var mycket folk där. Ingvar kunde berätta hur han i tidiga tonår fick TBC och att han med idrott inom Oxie IOGT kanske byggde en hållbar fysik.

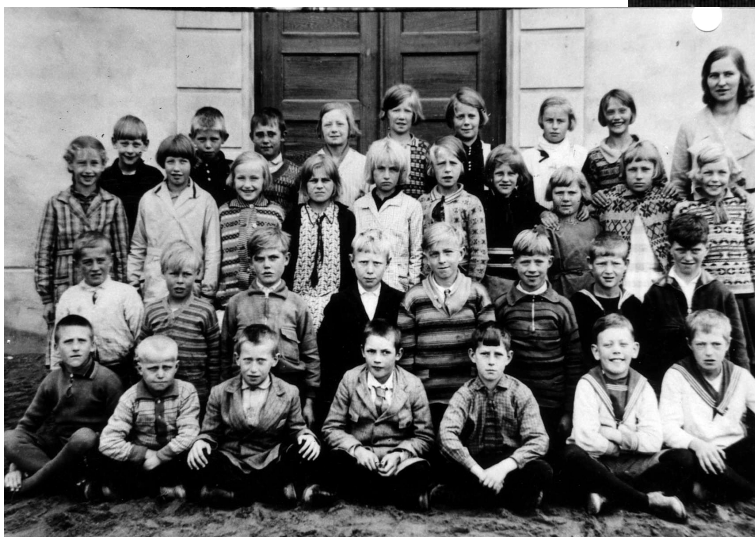
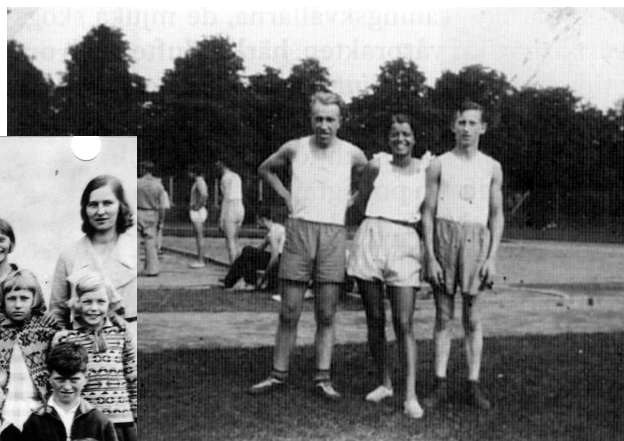
Kyrka och socken

Ingvar berättade också om gamla tiders sockenstämma som fanns till 1843, då kyrkan fick sitt och sockennämnden det borgerliga. Kyrkan blev församlingen och kommunen det världsliga. Det som 1862 blev landskommuner var i stort sett de gamla församlingarna, men då fanns också köpingar och städer. Året efter freden kom den första stora förändringen, då 2498 kommuner reducerades till 1037. Det var då som våra byar blev Oxie kommun, men 1967 inleddes Oxie med Malmö. Drygt 40 år senare försvann Oxie som självständig kyrklig församling. Ingvar har alltså fått uppleva stora förändringar, störst kanske inkorporeringen och slutet för gamla Oxie.

Nå, vad blev bra, vad blev mindre bra? Ingvar ser idag att en landsbygdskommun inte skulle ha kunnat bygga skolor så som nu sker. Man hade heller inte kunnat föreställa sig att kommunikationerna skulle utvecklas som nu i hela Skåne.

Ingvar är en berättare och han tyckte nog om att "komma hem" till en sådan gemensam kväll.

Ingvar 3:e fr.v. i främsta raden. Ethel längst bak vid dörröppningen.

Oxie IOGT:s idrott. Arne Lundberg t.v. och Ingvar t.h., då i övre tonåren, med Elly på kretsmästerskap i Svedala 1940.